

Messadi davart il preventiv 2022

Preziaz signur president dil parlament

Stimadas parlamentarias, stimai parlamentaris

El sequent presentein nus a Vus il preventiv per il quen da gudogn e sperdita 2022 ed il preventiv per il quen d'investiziun 2022. El rom dil preventiv per il quen d'investiziun damonda la suprastonza communalia plinavon plirs credits d'impegn. La suprastonza communalia ha discutau detagliadamein il preventiv 2022 ils 16 ed ils 24 da settember 2021 e deliberau el ils 26 d'october 2021 per mauns dil parlament.

Introducziun

Avon in onn eis ei aunc strusch stau pusseivel da valetar ils effects finanzials dalla pandemia da corona ed ins ha temiu in regress economic cuntuont, mo oz semuossa la situaziun pli positiva. Ton el Grischun sco era ell'entira Svizra ei l'economia serevegnida pli spert che quei ch'ins haveva spitgau oriundamein. Perquei san ins era esser lev optimistics per 2022. Sin fundament da facturs externs buc influenzabels ein denton differents posts da cuosts considerablamein pli aults ni ch'entradas crodan naven.

Mo grazia ad ina strengta controlla dallas expensas pudein nus presentar in preventiv equilibrau. Il quen da gudogn e sperdita 2022 quenta cun expensas da CHF 32'404'800.00 ed in recav da CHF 32'389'200.00 cun in surpli d'expensas da CHF 15'600.00. Las spesas d'investiziuns importan CHF 8,8 miu. Las investiziuns nettas da CHF 4,4 miu. san ins finanziar sezs per 18,7 pertschien (preventiv 2021, 33,7 pertschien), quei pervia d'in cash-flow insufficient da mo CHF 829'500.

Explicaziuns arisguard il preventiv per il quen da gudogn e sperdita 2022

Svilup dil personal e dallas pagas

Suenter ch'ins ha plirs onns augmentau mo minimalmein las pagas, importan ils augments per igl onn 2022 1,4 pertschien. Cunquei ch'ins ha dividiu la partizun Infrastructura ellas partiziuns Planisaziun e construcziun e Menaschis communals sespostan las expensas per pagas dalla funcziun 0220 ella funcziun 6190. La paga dil menader dils menaschis communals vegn vinavon cudaschada ella funcziun 8200. Intern vegn la paga denton repartgida sin las funcziuns, per las qualas il menader furnescha prestaziuns.

Cuosts d'IT

Cun l'acquisiziun dalla software KLIBnet fagein nus igl onn 2022 in ulteriur pass da digitalisaziun. La software cuosta CHF 45'000 e possibilitescha andaments pli efficients per igl agid social, en special era en collaboraziun cun las autoritads cantunalas. Cun la software da MyAbacus (CHF 20'000) sa mintga collaboratura e mintga collaboratur registrar sezza resp. sez siu temps da lavur e las spesas cun agid d'in smartphone. L'introducziun ei planisada per igl 1. da schaner 2023. Il project entscheiva denton gia 2022. Per CHF 6'000 ei planisada ella partizun Planisaziun e construcziun ina software per registrar digitalmein tut las vias sin igl intschess communal. Cun agid dalla software san ins calcular pli precisamein e pli efficientamein il manteniment e novas investiziuns. Per il provediment d'aua stuein nus cumprar in program per la garanzia dalla qualitat. Igl adressadi d'edifecis ella mesiraziun

ufficiala ed el register dils edifecis e dallas habitaziuns ei vegnius amplificaus en tut las vischnauncas. Quei ha caschunau cuosts consecutivs da CHF 13'000 per la sofware CMI Bau.

Survetschs da tiarzs

Per l'amplificaziun obligatoria digl adressadi d'edifecis tochen la fin da mars 2022 han ins budgetau sut l'Administraziun da construcziun ina summa da CHF 50'000 per las lavurs dil geometer. Da quei surpren il cantun Grischun CHF 10'000.

Indemnisaziuns per cussegliaziuns ed expertisas externas

Ell'Administraziun da construcziun han ins budgetau CHF 35'000 per realisar la strategia d'immobilias sco era CHF 15'000 per registrar digitalmein objects dalla casa da scola a Glion.

Investiziuns per ils pumpiers

Per saver satisfar allas pretensiuns hodiernas sto il vehichel dil salvament sin via vegnir transformaus per CHF 20'000.

Sanaziun da structuras veglias, ustonzas dils stans da tir

Tenor la lescha federala sto la vischnaunca sanar las ustonzas dils stans da tir contaminadas cun plum. Per 2022 han ins previu da sanar l'ustonza dil stan da tir da Ladir. Ils cuosts importan CHF 82'500.00 e vegnan susteni da contribuziuns dalla Confederaziun e dil Cantun (CHF 47'000.00).

Formaziun

Ils cuosts nets el sectur dalla formaziun ein per CHF 885'350.00 pli aupts che previ el budget 2021.

Ils motivs principals ein:

	Cuosts	Recavs
Perdita dallas scolaras e dils scolars da Vuorz / Andiast incl. contribuziun cantunala (scoletta)		-65'000.00
Perdita dallas scolaras e dils scolars da Vuorz / Andiast incl. contribuziun cantunala (scola primara)		-250'000.00
Augment dils cuosts nets per scolas specialas	12'800.00	
Reducziun dalla contribuziun cantunala or dall'ulivaziun dallas finanzas		-192'500.00
6 ulteriurs scolars el progimnasi	87'300.00	-12'000.00
Augment dallas expensas per pagas	145'750.00	
Augment da ver 30% dallas contribuziuns dalla patruna alla Cassa da pensiun dil Grischun sin fundament dalla revisiun dalla Lescha davart la Cassa da pensiun dil Grischun	120'000.00	
Augment dils cuosts resp. reducziun dils recavs	365'850.00	-519'500.00

Contribuziuns alla biblioteca communal

Igl uost 2022 mida la biblioteca communal dil tract C ellas novas localitads el marcau vegl da Glion. Ils cuosts annuals per la vischnaunca importan egl avegnir rodund CHF 100'000.00. Ils cuosts supplementars resultan dils novs cuosts externs per affittar e schubergiar (ina surfatscha dubel aschi gronda) ils locals, digl augment dallas resursas persunalas, dall'adattaziun dall'indemnisaziun e d'acquisiziuns pli grondas da medias. Il budget 2022 risguarda la part dils cuosts naven digl uost 2022. Ils cuosts totals 2022 per la biblioteca muntan a CHF 70'000. Las acquisiziuns unicas da CHF 125'000 spera la biblioteca da saver finanziar cun mieds da tiarzs.

Contribuziun al spital

La contribuziun ordinaria alla Spital regional Surselva SA s'augmenta per CHF 18'000.00. Las vischnauncas separticipeschan cun CHF 20'000.00 als cuosts supplementars pervia dalla pandemia da Covid-19.

Contribuziun a casas da tgira e da persunas attempadas

Perquei ch'ils gis da tgira per las habitontas ed ils habitants dalla vischnaunca ein s'augmentai, crescha era la contribuziun a casas da tgira e da persunas attempadas per CHF 90'000.00.

Contribuziun alla Spitex Foppa

La Spitex Foppa quenta per 2022 cun pli paucs engaschaments che quei ch'ins ha budgetau per 2021, aschia che la contribuziun communal sereducescha puspei sin il nivel dil quen 2020.

Contribuziun alla curatella professiunala Surselva

Il personal dalla curatella professiunala Surselva sto vegnir completaus cun in pensum da laver da 70 pertschien. La contribuziun alla Regiun Surselva s'augmenta perquei proporziunalmein per CHF 13'000.00.

Vias communalas

Sut il material da menaschi e da diever han ins budgetau CHF 30'000.00 per signalisar zonas da tempo 30 e CHF 20'000.00 per signalisar il traffic buca motorisau.

Manteniment conducts d'ovra serenaziun

Era per 2022 ein differents projects pli gronds tenor il plan general d'allontanament d'aua planisai, per exemplil conduct da descarga per l'aua da plievgia a Siat, la Via Plattius e Summiez a Luven, l'etappa 2 a Ruschein sco era el rom dalla sanaziun da vias la Via della Scola e la Via S. Clau Sura a Glion. En tut han ins budgetau investiziuns da CHF 965'800.00 per il manteniment dils conducts d'aua piarsa.

Serenera ASA Rueun

Per ademplir las mesiras da segirtad ch'igl Uffici per industria, mistregn e laver pretenda han ins budgetau CHF 43'500.00.

Santeris

Per igl onn 2022 han ins budgetau ina protecziun encunter curdadas sin il santeri a Castrisch, l'adattaziun dil camp da fossas a Ladir e CHF 20'000.00 per differentas lavurs da manteniment sin ils santeris.

Agricultura, manteniment da construcziuns aultas/edifecis d'alp

Per 2022 han ins planisau da sanar tetgs sin l'Alp Rueun, da far las lavurs dalla Rolling Church sin l'Alp Riein, da renovar la producziun d'electricitat sin l'Alp Cavel sco era da far differentas lavurs da manteniment sin las ulteriuras alps.

Forestaless

Sin fundament d'ina megliera situaziun dils prezis al marcau da lenna sa il forestaless presentar per igl onn 2022 in budget che cuviera ils cuosts. A quei contribueschan denton era las lavurs internas supplementaras ch'ins surpren per las ulteriuras funcziuns communalas.

Turissem

Igl onn 2021 han ins priu a tscheins ad emprova in pumptrack mobil per Fontanivas. Sin fundament dallas reacziuns positivas han ins decidiu da comprar el 2022. Per quei intent ein CHF 27'000.00 budgetai e cudischai miez e miez sut las funcziuns Temps liber e Turissem. Per concretisar il territori Pendas a Glion sco zona da temps liber (sport d'aua, porta alla Ruinaulta, casa da giuventetgna/canorta d'affons) han ins budgetau CHF 30'000.00.

Electricitat

Perquei ch'ils prezis d'energia creschan san ins quintar cun in augment d'entradas entra la vendita d'energia da concessiun (+ CHF 21'000.00) e l'indemnisaziun per il diever dall'energia (+ CHF 36'000.00).

Ils prezis d'energia pli aults semanifesteschan denton era el diever d'energia per ils objects communals, per ils quals ils contracts da furniziun d'energia scadan per igl 1. da schaner 2022. Ils cuosts supplementars per la furniziun d'energia per ils objects fabrica d'oxigen, TUK Sid, cumplex da scola Paradiesgärtli, bogn aviert Fontanivas ed ASA Sablun a Rueun importan en tut CHF 113'500.00.

Recavs da taglia en general

Ils recavs dils differents tips da taglia san variar fetg. Per la budgetaziun ein ils recavs totals prognosticai decisivs. Quels muntan a CHF 14'440'000.00. Igl augment segiustifichescha entra las aultas taglias sin midada da possess pervia dalla midada da possess dalla Residenza Sogn Giusep a Glion. La midada da possess era oriundamein planisada per igl onn 2021, succeda ussa denton 2022.

Entradas da taglia persunas naturalas e giuridicas

Las consequenzas negativas dalla pandemia da Covid-19 sin las entradas da taglia dallas persunas naturalas ein pli pintgas che spitgau. Plinavon quentan ins cun entradas da taglia supplementaras dallas novas habitontas e dils novs habitonts dalla Residenza Sogn Giusep sco era dils novs proprietaris dalla surbaghegiada egl anterius Coop.

Per las entradas da taglia dallas persunas giuridicas prognostichescha il SECO puspei ina carschientscha generala.

Il budget 2022 dallas entradas da taglia generalas importa CHF 10'665'000.00 ed ei aschia ver CHF 1,4 miu. pli bass che las cefras dil quen annual 2020. La differenza corrispunda al recav supplementar igl onn 2020 dallas entradas da taglia extraordinarias ed unicas.

Ulivaziun dallas finanzas e dallas grevezias

La basa per l'ulivaziun dallas finanzas cantunala ein il total dallas entradas ed il potenzial da resursas. Ton las entradas sco era il potenzial da resursas per persuna decisiva da CHF 3'095.00 han contonschiu igl onn vargau in record. Quei svilup positiv ha denton la consequenza ch'igl import dall'ulivaziun dallas finanzas ei pli bass e munta a CHF 544'381.00.

Explicaziuns davart il preventiv per il quen d'investiziun 2022

Il preventiv d'investiziun per igl onn 2021 quenta cun investiziuns bruttas dad CHF 8'767'900.00. Las entradas d'investiziun importan CHF 4'331'100.00. Da quei resultan investiziuns nettas da CHF 4'436'800.00.

Per render transparents il stadi d'approbaziun dils singuls projects vegnan els attribui sco 2021 ad ina dallas suandontas quater categorias:

1. Il credit d'impegn ha igl organ communal responsabel già approbau (avon radunonzas communalas, parlament ni cuminanza dallas votantas e dils votants all'urna).
2. Il parlament communal approbescha il credit d'impegn igl 1. da december 2021.
3. La cuminanza dallas votantas e dils votants all'urna deliberescha il credit d'impegn (> CHF 1 miu.), il parlament communal predeliberescha quel igl 1. da december 2021.
4. Vegr priu per enconuschientscha igl 1. da december 2021, la damonda per il credit d'impegn vegn fatga igl onn 2022, cura ch'il project precis ei avon maun.

Las propostas en connex cun ils credits d'impegn tenor categoria 2 vegnan declaradas suandontamein el rom d'in messadi cuort.

0290 Planisaziun sanaziun dalla Casa Cumin a Glion

Situaziun da partenza e finamira

Igl onn 1892 ha Nicolaus Hartmann II construiu sper la Piazza Cumin ina casa da scola marcanta el stil della neorenaschientzcha. Igl edifeci ha miraglia da crappa rutta ch'ei tochen 80 cm lada. A caschun della renovaziun igl onn 1920 han ins alzau igl edifeci per in'alzada e dau ad el in tett uiersch da tievlas. Tochen 1970 ha igl object surviu sco casa da scola. Dapi lu drovan ins igl edifeci sco casa communal resp. sco edifeci dall'administratzion. En sia funcziun actuala ha la casa gia viu pliras intervenziuns architectonicas: 1974 han ins sanaau la fatschada e las finiastras, 2005 il plaun sut il tett e 2015 la 3. alzada. Per biars elements da construcziun e biaras installaziuns, cunzun sin il camp energetic, dat ei in grond basegn d'agir ils proxims onns.

La tecnica da casa, las installaziuns sanitaras ed electricas sco era ils scaldaments ein dils onns 1970 ed han pli u meins contonschiu la fin da lur funcziun. Ins ha renovau ils conducts d'aua e remplazzau igl onn 2014 il scaldament cun calira a distanza. La repartiziun principala dall'electricitat corrispunda buca pli allas prescripcziuns da segirtad dad oz. Era la ventilaziun dils locals sanitars e digl archiv ei fetg mungrusa.

La sala dalla Casa Cumin ei frequentada bein e sto vegin sanada completamein per ademplir las pretensiuns actualas ad ina sala multifuncziunala. Il local da pausa satisfa insumma buc als basegns dallas utilisadoras e dils utilisaders. El ei cunzun bia memia pigns.

Ei dat negin concept da sanaziun; ins repara quei ch'ei necessari e remplazza quei ch'ins sa remplazzar. Per saver coordinar e duvrar cun ina clara finamira las proximas investiziuns pli grondas – tenor in schazetg approximativ ver CHF 3,3 miu. – drova ei ina buna basa el senn d'in concept general.

Fatschada nord dalla Casa Cumin (ins ha gia mesirau digitalmein igl edifeci).

Descripziun dil project

Sco cundiziun da partenza per ina sanaziun totala sto la vischnaunca far en in'emprema fasa in'analisa dils basegns ed in studi davart la realisabladad. Ins vul sclarir las suandontas damondas: Co sesviluppesccha l'administraziun ils proxims 10 onns (diember da plazs da lavur)? En tgei fuorma vulan ins concepir ils plazs da lavur e con spazi drovan els? Vul la vischnaunca era metter a disposiziun a tiarzs locals ella Casa Cumin? Tgei basegns han las differentas partiziuns? Co vulan ins organisar il spazi dall'administraziun? Fa ei senn ch'ils locals publics dalla canzlia e la recepziun sesanflan sin il plaun il pli sisum?

Cuosts da planisaziun 2022

CHF 50'000 per l'analisa dils basegns ed il studi davart la realisabladad.

Finanziaziun

Vischnaunca

Etappaziun e terminaziun

2022   Analisa dils basegns/studi davart la realisabladad

2024   Sanaziun sala dalla Casa Cumin

Naven da 2028   Sanaziun totala Casa Cumin

1500 / 6150 Planisaziun construcziun nova dil local da pumpiers/luvratori communal a Glion

Situaziun da partenza e finamira

Il luvratori communal a Glion ei vegls e decadents. El ei cunzun bia memia pigns e satisfia buc als basegns dil menaschi tecnic. Cun acquistar la parcella vischina cun il magasin e la fabrica d'oxigen ha igl anterius marcau da Glion segirau avon enzacons onns il terren per ina construcziun nova. Ils anteriurs edifecis militars existents ein denton mo per part adattai per il luvratori communal. Las relaziuns da plaz ston exnum vegin reorganisadas.

Oz ein ils pumpiers staziunai en ina halla visavi la Via Santeri. Era cheu ein las relaziuns da plaz scarsas ed igl ei buca pusseivel d'amplificar ni engrondir igl edifeci. La vischnaunca ha perquei l'intenziun da construir in niev edifeci che cumbinescha il local da pumpiers ed il luvratori communal.

Per sclarir ils basegns precis ed examinar la realisabladad vulan ins far en in'emprema fasa in'analisa dils basegns ed in studi davart la realisabladad. Per quei intent han ins installau igl onn 2021 ina gruppera da lavur. Quella secumpona dallas suandontas persunas:

- Damian Cadalbert, suprastont communal
- Gion Casaulta, cumendant da pumpiers
- Marco Casanova, menader partizun Menaschis communals
- Andreas Pfister, menader partizun Planisaziun e construcziun
- Norbert Carigiet, menader Menaschis tecnics
- Toni Bearth, menader dalla gruppera da luvrers communals da Glion
- Gion Derungs, mecanist Menaschis tecnics

La gruppera da lavur ha visitau la stad 2021 entgins luvratoris communals novs el Grischun ed aschia survegniu investa co luvratoris communals moderns funcziunan. Plinavon ha la gruppera elavurau in program da spazi per il luvratori communal ed il local da pumpiers. Ell'ulteriura planisaziun duei quei program da spazi survir sco basa per saver concretisar meglier las funcziuns ed ils basegns da spazi. Per l'ulteriura planisaziun eis ei planisau da consultar in biro da planisaziun qualificau che gida da far resp. che fa la planisaziun preliminara.

Per la planisaziun dil niev luvratori communal duei vegin organisada ina concurrenza d'architectura.

Il biro da planisaziun duei gidar da preparar la concurrenza sco era da crear ils documents sco il program da concurrenza, ils plans, il program da spazi, etc.

Il niev edifeci che cumbinescha il local da pumpiers ed il luvratori communal duei vegin construius ils onns 2024 e 2025.

Cuosts da planisaziun 2022

Analisa dils basegns, studi davart la realisabladad e preparaziun dalla concurrenza: CHF 50'000.00.

Finanziasiun

Vischnaunca e contribuziuns cantunalas (GVG) per la part dils pumpiers da ca. 30%.

Etappaziun e terminaziun

2022 Analisa dils basegns, studi davart la realisabladad e preparaziun dalla concurrenza d'architectura

2023 Concurrenza d'architectura, surdada dil mandat da planisaziun, project detagliau e damonda da baghegiar

2024 Entschatta dallas lavurs da construcziun

2025/26 Finiziun dallas lavurs da construcziun, retratga dil niev edifeci cumbinau

1500 Tanc per transportar aua sin la punt d'in camiun

Situaziun da partenza e finamira

En consequenza dallas periodas da schitgira pli e pli frequentas ston ins transportar aua adina pli savens en loghens giudvia. Exempels dils davos temps ein ils barschaments da stallas a Luven e Siat ni incendis d'aul.

Perquei vul ins cumprar in tanc per transportar aua sin la punt d'in camiun. Mintga interpresa da transport sa cargar e transportar il tanc. Auters recipients da transport fan empaglia las maschinas ed ils apparats (aua tschuffa, glera, pressiun aulta). La gruppa da luvrers communals sa medemamein duvrar il tanc d'aua per derschentlar chinettas traversalas, sereneras, vaus, etc.

Descripziun dil project

Acquisiziun d'in tanc per transportar aua sin la punt d'in camiun.

Cuosts

CHF 50'000.00

Finanziaziun

L'Assicuranza d'edifecis dil Grischun finanziescha 20 pertschien dall'acquisiziun, q.v.g. CHF 10'000.00.

Ils cuosts restonts da CHF 40'000.00 sto la vischnaunca supreender. Il temps d'amortisaziun importa 15 onns.

Etappaziun e terminaziun

2022 Acquisiziun

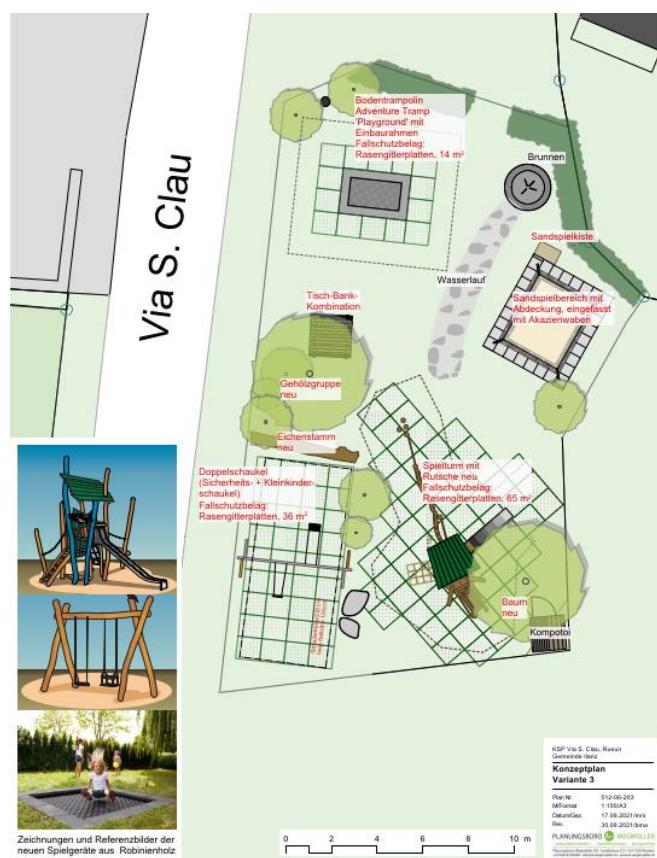
3411 Sanaziun plaz da giug a Rueun (Via S. Clau)

Situaziun da partenza e finamira

Il plaz da giug a Rueun sesanfla alla Via S. Clau sin ina leva spunda a Fersal ella part sut dil vitg. Per iniziativa da geniturs engaschai ei il plaz da giug vegnius planisaus e construius avon varga 10 onns.

Il plaz da giug ei buca pli il pli niev e sto exnum vegnir sanaus. In'inspecziun dil Post da consultaziun per la prevenziun d'accidents igl onn 2019 ha mussau ch'il plaz da giug haveva enzacontas mendas da segirtad gravontas e che enqual urdein era buca pli segirs. Ils urdeins pertuccai han ins stuiu allontanar immediat. Cunquei ch'ina renovaziun totala ei vegnida tematisada, han ins fatg ils davos dus onns sulettamein las lavurs da manteniment exnum necessarias.

El rom dalla renovaziun totala duei il plaz da giug vegnir concepius sco plaz da giug tematic. Per augmentar la valur ludica ed il divertiment sto il plaz da giug vegnir restructuraus. Ins sto cumprar enzacons urdeins novs e dislocar auters gia existents.

Cuosts

Lavurs preparatoricas e transports	5'000.00
Lavurs da tiara e formaziun dil terren	5'200.00
Colligiaziuns e cuvridas	15'400.00
Zonas verdas	2'400.00
Emplontaziun	9'300.00
Indrezs	43'000.00
Planisaziun e divers	12'200.00
<u>Reserva ca. 5%</u>	<u>4'500.00</u>
Total	CHF 97'000.00

Finanziaziun

Contribuziuns cantunalas (Uffeci da sport dil Grischun) da 20%, max. CHF 10'000. L'investiziun netta vegn amortisada sur 8 onns.

Etappaziun e terminaziun

2022 Sanazion totala

3500 Sanaziun baselgia da S. Martin, Glion

Situaziun da partenza e finamira

La veglia baselgia da S. Martin ei circumdada dil santeri evangelic dil marcau e sesanfla a Quadras sper la via che meina en Lumnezia. Ella ei veginida construida avon igl onn 760. Entuorn 1300 era la baselgia da S. Martin per part curdada en muschna ed ha survegniu ina brev da perduns. Suenter ch'igl uestg Heinrich V. ha reconsecrau la baselgia ils 15 d'october 1500 eis ella veginida renovada cumpletamein ils onns 1600-1665. Ins ha engrondiu la baselgia, alzau il clutger ed installau la scantschala ed enzacontas sutgas da famiglia. Il santeri da S. Margreta ei veginius sligiaus e quel da S. Martin engrondius. 1924 ha Christian Schmid da Turitg cuvretg e restaurau las picturas muralas. Igl onn 1932 ha il zenn grond da S. Martin – culaus 1484 – fatg midada ella baselgia da S. Margreta. Ils onns 1950/51 han ins fatg sondaziuns archeologicas. Silsuenter ei la baselgia veginida restaurada sut la direcziun digl architect Walther Sulser da Cuera. Numerusas plattas da fossa da veglias schlatteinas da Glion ein veginidas plazzadas encunter las preits internas ed il mir dil santeri. Tochen 1990 ei la baselgia veginida restaurada in'ulteriura ga cumpletamein e premurusamein dalla cuminonza d'architectura biro d'architectura fetz AG e digl architect Gerhard Franz. A medem temps han il Survetsch archeologic dil Grischun e la Tgira da monuments dil Grischun perscrutau da rudien igl edifeci el terren e la miraglia verticala. Ins ha buca mo cumpletau ils resultats digl onn 1951 arisguard la fuorma potenziala della baselgia precedenta, mobein interpretau ella fundamentalmein auter. Ins ha reconstruiu l'empora vid la preit vest – ch'ins haveva allontanau 1950 – en sia fuorma oriunda ed equipau ella cun in'orgla igl onn 1989.

Oz ei S. Martin ina baselgia equivalenta ch'ei dapi 1952 en possess dalla vischnaunca politica. La baselgia survescha alla pleiv evangelica da Glion sco baselgia da sepultura. Ina ga il meins ha liug in survetsch divin.

Baselgia da S. Martin

Sco cundiziun da partenza per sanar il stabiliment han ins incumbensau 2020 il biro d'architectura Michele Vassella a Cuera da far in'analisa dil stadi digl entir stabiliment (stadi general, stadi dalla fisica dil baghetg e stadi dil santeri).

L'analisa ha purtau ils suandonts resultats:

Ins ha restaurau la baselgia da S. Martin avon ca. 30 onns. Las lavurs ein vegnidas fatgas cun premura e conform al material. Quei ei denter auter in dils motivs, daco ch'il stadi general dalla baselgia ei vegnius giudicaus sco buns. Ils onns ein denton buca passai senza schar fastitgs. Per mantener la substanzia da valur historica duein singuls elements vegnir sanai.

Descripziun dil project

Per evitar donns caschunai dad aua che penetrescha tras il tetg eis ei necessari da reparar il tetg da slondas. Per motivs da segirtad sto plinavon il mir da sustegn encunter la via da Lumnezia vegnir sanaus.

Cuosts

Reparaziun tetg da slondas, scalas empora	100'000.00
Mesiras per il passadi da preit e plantschiu senza cavas (fessa da dehumidificaziun)	
Sanaziun mir da sustegn encunter la via da Lumnezia	
Adattaziuns santeri	300'000.00
Total	CHF 400'000.00

Finanziaziun

Vischnaunca e contribuziun dalla Tgira da monuments dil Grischun da ca. 15% dils cuosts imputabels.

Etappaziun e terminazion

- 2022   Reparaziun tetg da slondas, scalas empora, mesiras per il passadi da preit e plantschiu senza cavas (fessa da dehumidificaziun)
2023   Sanaziun mir da sustegn encunter la via da Lumnezia, adattaziuns dil santeri

6150 Sanaziun Via Plattius a Luven

Situaziun da partenza e finamira

La Via Plattius a Luven ha negina cuvrida dira ed in schliet drenadi dalla surfatscha. En cumbinaziun cun la gronda pendenza vegn consequentamein menau naven material suenter mintga dracca. Ei resultan donns. Ils conducts d'aua piarsa sestaupan la finala e vegnan donnegiai.

Tenor il plan general d'allontanament d'aua ston ins renovar ils conducts d'aua piarsa ed introducir il sistem da separaziun. Il conduct d'aua da beiber digl onn 1955 ha contonschii la durada da funcziun previda. Plinavon dat la sanaziun la caschun da reorganisar la situaziun nunsurveseivla dils conducts da colligazion che meinan ellas casas. La Repower giavischha d'amplificar la reit electrica e l'illuminaziun publica. El rom dalla sanaziun san ins ademplir omisdus giavischs.

Cuosts

Via	148'500.00
Illuminaziun publica	43'000.00
Aua da beiber	73'000.00
<u>Aua piarsa ed aua da plievgia</u>	<u>121'000.00</u>
Total	CHF 385'500.00

Finanziaziun

Procedura da contribuziun cun participaziun als cuosts da privats	ca. 130'000.00
Provediment d'aua	73'000.00
Aua piarsa ed aua da plievgia	121'000.00

L'investiziun netta da ca. CHF 61'500.00 vegn amortisada duront 40 onns.

Etappaziun e terminaziun

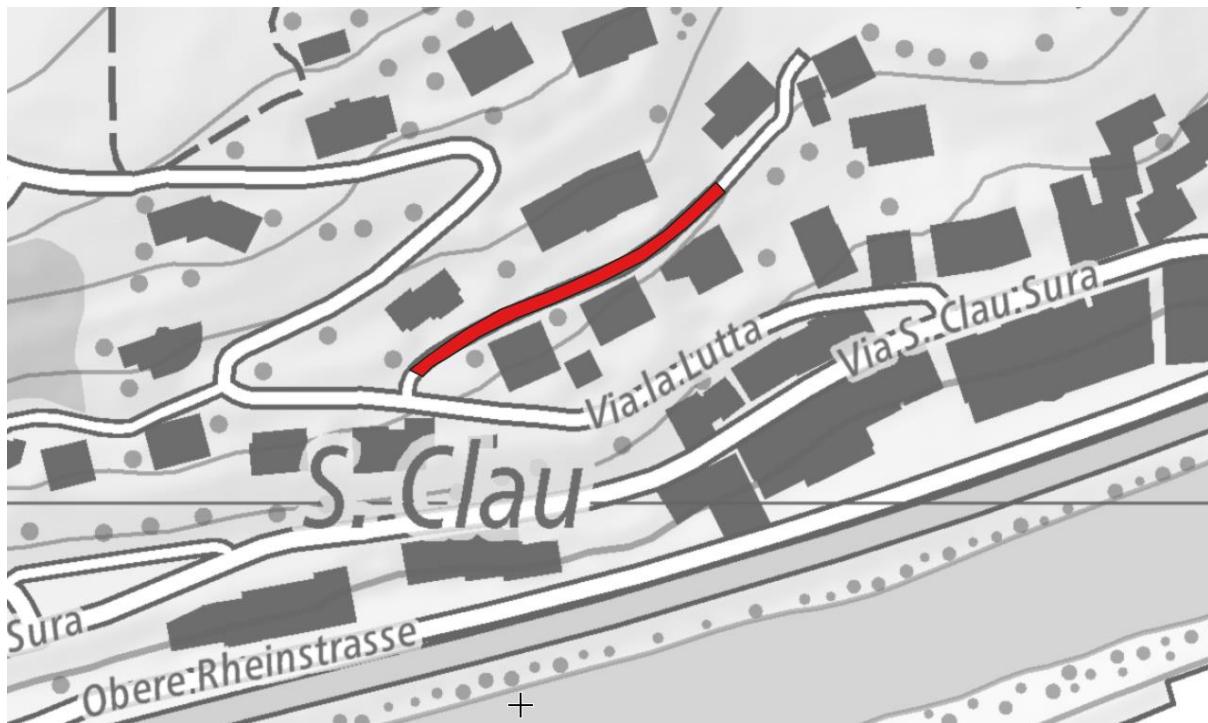
Realisaziun 2022

6150 Sanaziun Via La Lutta, parcella 622 a Glion

Situaziun da partenza e finamira

Il sectur dalla Via La Lutta che sto vegnir sanaus ei ina via d'avvertura privata en possess dalla vischnaunca dad Ilanz/Glion. Quella part dalla via era oriundamein en possess privat ed ei curdada alla vischnaunca en consequenza da derelicziun. Il schliet stan dalla via seresulta dil fundament insufficient e da lavurs da manteniment buca fatgas.

Gia igl atun 2020 han ins concludiu la procedura da contribuziun. Ella prevesa ch'ils possessurs dalla via surprendan 100% dils cuosts. Il conduct d'aua da beiber vegn construius da niev naven dil spartavias dalla Via La Lutta tochen tier il vegl conduct d'aua da beiber.

Cuosts

Via		263'000.00
<u>Aua da beiber</u>		<u>5'000.00</u>
Total	CHF	268'000.00

Finanziaziun

Procedura da contribuziun cun participaziun als cuosts da privats ell'altezia dils cuosts totals. Per la vischnaunca dat ei negins cuosts restonts.

Etappaziun e terminaziun

Realisaziun 2022 e 2023

6150 Sanaziun Via Porta Sura a Glion

Situaziun da partenza e finamira

Il stan dalla Via Porta Sura (naven dalla Porta Sura tochen tier la Via Porclas) ei schliats tochen critics. La via sto vegin sanada urgentamein. Il conduct d'aua ch'ei mess ella via ei digl onn 1951. Las registraziuns cun camera dil canal da 2015 conferman la necessitat da remplazzar il conduct d'aua mischedada.

El sectur dalla Porta Sura vegn betunada en da niev e dau maulta alla sulada existenta. Quella ei numnadamein fixada mo cun sablun e sto vegin messa en uorden mintga pèr onns. Plinavon ston ins renovar la fermada dil bus tenor las pretensiuns dalla lescha da persunas cun impediments.

Cuosts

Via	276'000.00
Illuminaziun publica	21'000.00
Aua da beiber	75'000.00
<u>Aua piarsa ed aua da plievgia</u>	101'000.00
Total	CHF 473'000.00

Finanziaziun

Procedura da contribuziun cun participaziun als cuosts da privats	ca. 70'000.00
Aua da beiber	75'000.00
Aua piarsa ed aua da plievgia	101'000.00

L'investiziun netta da CHF 227'000.00 vegn amortisada duront 40 onns.

Etappaziun e terminaziun

Realisaziun 2022

6150 Renovaziun da fermadas d'auto da posta tenor la Lescha davart l'egalitat da persunas cun impediments (Llmp), etappa 2022

Situaziun da partenza e finamira

La Lescha federala davart l'eliminaziun dils disavantatgs enviers persunas cun impediments (Lescha davart l'egalitat da persunas cun impediments; Llmp) cuntegn prescripcziuns co possibiliter resp. facilitar a persunas cun impediments da separticipar alla veta sociala. In punct ei era che las fermadas dil traffic public san vegnir duvradas a moda autonoma. Sch'igl avantatg previu per persunas cun in impediment stat en sproporzion cun ils cuosts ni cun auters motivs impurtonts, san ins desister d'adattar ina fermada.

El cantun Grischun ein las vischnauncas responsablas per realisar las pretensiuns legalas, independentamein dil fatg, sch'ei setracta da vias cantunalas ni da vias communalas.

La vischnaunca dad Ilanz/Glion ei damai responsabla per 41 fermadas d'auto da posta. Da quei ston ins transformar 14 fermadas.

Las suandontas fermadas ein gia realisadas resp. ein en realisaziun:

Glion, Albertushof

Glion, Plaza Cumin

Glion, Spital

Rueun, S. Clau

Rueun, Las Dretgs

Ladir, Vitg

Igl onn 2022 duein las duas fermadas sper la via en Val S. Pieder e sper la Porta Sura a Glion vegnir transformadas. Per 2023 ein las fermadas Mulin da Pitasch, Ruschein Vitg, Sevgein Vitg e Siat Vitg previdas.

Cuosts

Glion, via en Val S. Pieder (direcziun dil project: uffeci da construcziun bassa)	220'000.00
<u>Glion, Porta Sura</u>	<u>50'000.00</u>
Total	CHF 270'000.00

Finanziaziun

Contribuziuns cantunalas da ca. 30%. L'amortisaziun cuoza 40 onns.

Etappaziun e terminaziun

Realisaziun 2022

6190 Remplazzament tractur dil luvratori communal

Situaziun da partenza e finamira

Il tractur actual ei digl onn 2009. Avon la fusiun ei la maschina stada en funczion ell'antieriura vischerna da Ruschein. Dapi la fusiun 2014 drovan ins il tractur per il survetsch d'unviern ellas fraciuns da Ruschein/Ladir e la stad per il manteniment da vias ellas fraciuns Pitasch/Duvin. El ei staus en acziun tschunmelli uras ed ils cuosts per service, manteniment e reparaturas dapi 2009 importan CHF 96'0000.

Descripziun dil project

Remplazzar il tractur actual per la gruppera da luvrers communals da Vorab e Signina. La maschina vegn duvrada principalmein ellas fraciuns Ruschein, Ladir, Duvin e Pitasch. Il tractur posseda in pilotadi da tuttas rodas e corrispunda al niev stan dalla tecnica. Las funczioni meglieradas faciliteschan la lavur en general, denton cunzun il survetsch d'unviern ed ils viadis als loghens d'acziun.

L'acquisiziun cumpeglia plinavon treis indrezs annexs: in cargader frontal, in crieck da neiv ed ina fresa da neiv.

Cuosts

Tractur cun cargader frontal	185'000.00
Crieck da neiv	16'000.00
Fresa da neiv	44'000.00
<u>Brat</u>	<u>.35'000.00</u>
Total	CHF 210'000.00

Finanziaziun

Negins mieds da tiarzs. L'amortisaziun cuoza 8 onns.

Etappaziun e terminaziun

Acquisiziun 2022

7900 Planificaziun dil territori/planisaziuns localas

Situaziun da partenza e finamira

La stad 2021 ha la vischernaunca terminau il model directiv dil territori communal (MDTC, fasa V dalla revisiun dalla planisaziun locala). Igl atun ha la fasa VI dalla revisiun totala entschiet. La davosa fasa dalla revisiun dalla planisaziun locala s'occupescha cunzun dils temas redimensiunament e densificaziun dallas zonas da construcziun sco era dalla realisaziun dallas finamiras dil MDTC. Per preparar quella revisiun ei vegnida installada ina gruppera directiva:

- Carmelia Maissen, presidenta communal
- Andreas Pfister, menader Planisaziun e construcziun
- Emil Efinger, menader Construcziun aulta
- Jonas Grubenmann, planisader dil territori STW
- Duri Pally, advocat

Ultra dalla revisiun totala ein la revisiun parziale dalla planisaziun locala staziun da Glion sco era la midada dil plan da quartier center dalla staziun aunc buca terminadas. Quellas duas proceduras han ins stuij sistir tochen che la Regenza grischuna ha giu dau la lubentscha per la revisiun totala dalla planisaziun locala. Plinavon eis ei pusseivel che ulteriuras revisiuns parzialas pli pintgas dalla planisaziun locala davantan necessarias igl onn 2022 sco per exemplu la zona d'industria Isla, la zona da sport Paradieswäldli (bike trail), plan da quartier Spaniu ed autres. Ella planisaziun digl areal Fistez, Castrisch han ins fatg in'emprema survesta dalla basa, definiu la procedura e fatg ils emprems pass per elavurar ina strategia digl areal. Quella duei esser avon maun e vegnir discutada cun la populaziun igl onn 2022 per suenter saver ir alla tscherca da pertadras e pertaders dalla surbaghegiada.

Plan da termins revisiun totala planisaziun locala fasa VI

Plan da mesiras		fen./uost 2021
Elavuraziun revisiun parziale planisaziun locala	uost 2021	tochen schan. 2022
Preexaminaziun revisiun parziale planisaziun locala (UST)	fevrer 2022	tochen matg 2022
Repassada dalla revisiun parziale suenter preexaminaziun	zercl. 2022	tochen uost 2022
Exposiziun da cooperaziun (30 gis)	sett. 2022	tochen oct. 2022
Repassada suenter exposiziun da cooperaziun	nov. 2022	tochen schan. 2023
Conclus revisiun parziale planisaziun locala		fevrer 2023
Deliberaziun revisiun parziale el parlament		matg 2023
Votaziun all'urna		zercladur 2023
Approbaziun dalla Regenza grischuna	fenadur 2023	tochen dec. 2023

Cuosts planificaziun dil territori

Revisiun totala planisaziun locala (fasa VI)	120'000.00
Revisiun parziale planisaziun locala staziun	30'000.00
Revisiun plan da quartier center staziun	20'000.00
Areal Fistez	50'000.00
Differentas revisiuns parzialas dalla planisaziun locala	<u>30'000.00</u>
Total 2022	CHF 250'000.00

Finanziaziun

Contribuziun Viafier retica per revisiun parziale planisaziun locala staziun ca.	CHF	5'000.00
Contribuziun da tiarzs per revisiun parziale planisaziun locala	CHF	15'000.00

8120 Lavurs da manteniment periodicas via da transport Siat-Darpagaus

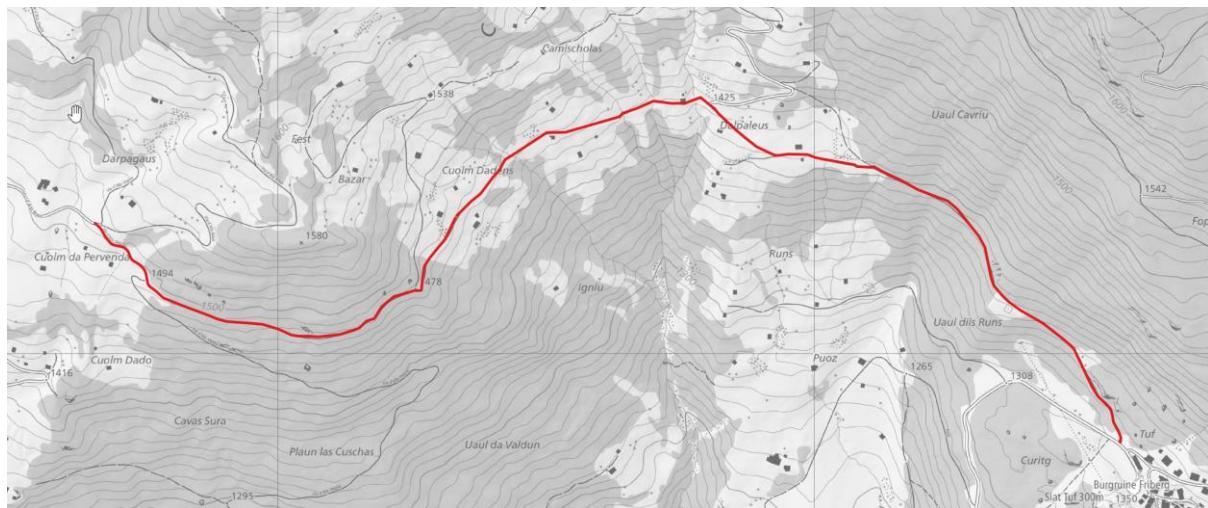
Situaziun da partenza e finamira

Il tschancun dil vitg da Siat tochen Darpagaus ha ina lunghezia da 2,46 km. La via ha in fundament da glera ed ina cuvrida naturala sco stresa d'isada. Cun ils onns ei quella stresa isada pli e pli fetg e per part vegnida pli fina entras tut ils vehichels ch'ein carrai sin ella. La via ha plinavon singulas ruosnas ed ei deformada mediocramein tochen fermamein (laisas) sin igl entir tschancun. La via vegn actualmein drenada cun agid da chinettas traversalas ord rodaias e sin singuls tschancuns cun agid da conducts d'aua da sfundrada sur igl ur dalla via els prefluents existents. Pervia dallas deformaziuns funcziunescha il drenadi sur igl ur dalla via mo per part. Sur ils treis tumbins da dutgs ei la via structurada sco platta resp. passadi da betun, quels ein en in bien stan.

Las suandontas mesiras duein survir sco lavurs da manteniment ed impedir donns pli gronds vid la via:

- ulivar las laisas (sgarar naven la sdrema amiez)
- cavar ora ed ulivar il banchet carschiu en
- far ina nova planaziun groppa
- renovar la stresa d'isada cun ina cuvrida naturala

Situaziun

Cuosts

Cuosts per las mesiras da sanaziun: CHF 130'000.00, da quei CHF 17'500.00 atgnas prestaziuns.

Finanziaziun

Contribuziuns digl Uffeci d'agricultura e da geoinformaziun e digl Uffeci federal d'agricultura da 65%. L'amortisazion cuoza 40 onns.

Etappaziun e terminaziun

Realisaziun 2022

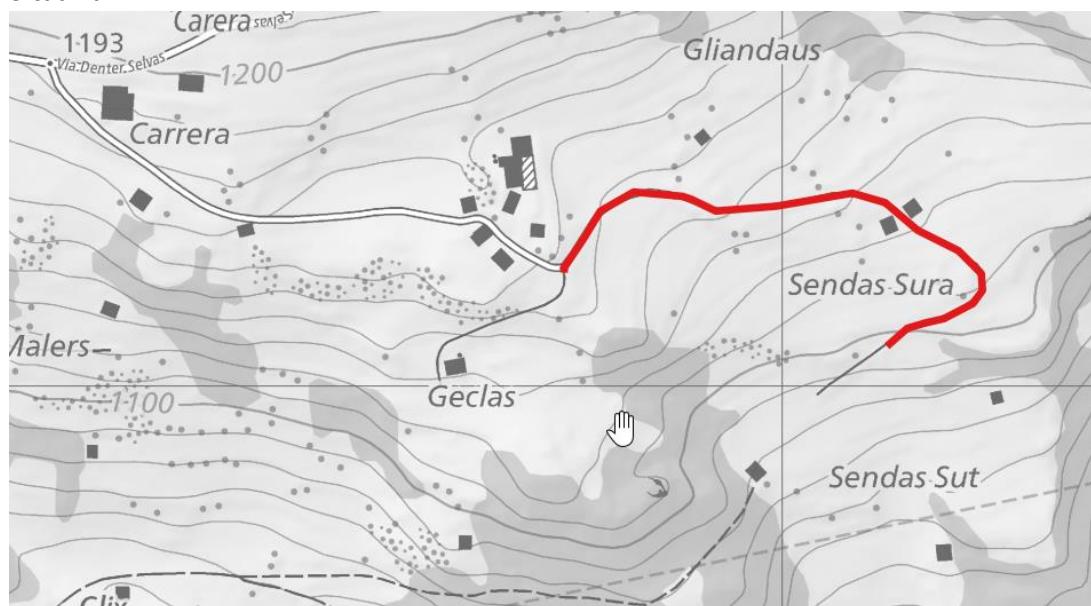
8120 Sanaziun via da transport nr. 5 a Siat

Situaziun da partenza e finamira

El rom dalla meglieraziun generala a Siat han ins realisau 1998 la via da transport nr. 5 Carrera-Gliandaus. Naven dil bein Gliandaus ha la via da transport ina fetg gronda pendenza. La plipart da quei tschancun ha ina pendenza da 13,3% tochen 19,6%, tschancuns pli cuorts han ina pendenza da 5% tochen 8%. Pervia dalla pendenza fetg gronda vegn quei tschancun dalla via da transport nr. 5 lavaus ora fermamein cura ch'ei dracca. Ils cuosts da manteniment che resultan aschia ein alla liunga buca supportabels.

Per evitar egl avegnir donns pli gronds suenter plievgia e per minimar ils cuosts da manteniment vulan ins integrar vials da betun naven da Gliandaus.

Situaziun

Cuosts

Las mesiras da sanaziun cuostan CHF 140'000.

Finanziaziun

Neginas contribuziuns digl Uffeci d'agricultura e da geoinformaziun e digl Uffeci federal d'agricultura. L'amortisazion cuoza 40 onns.

Etappaziun e terminaziun

Realisaziun 2022

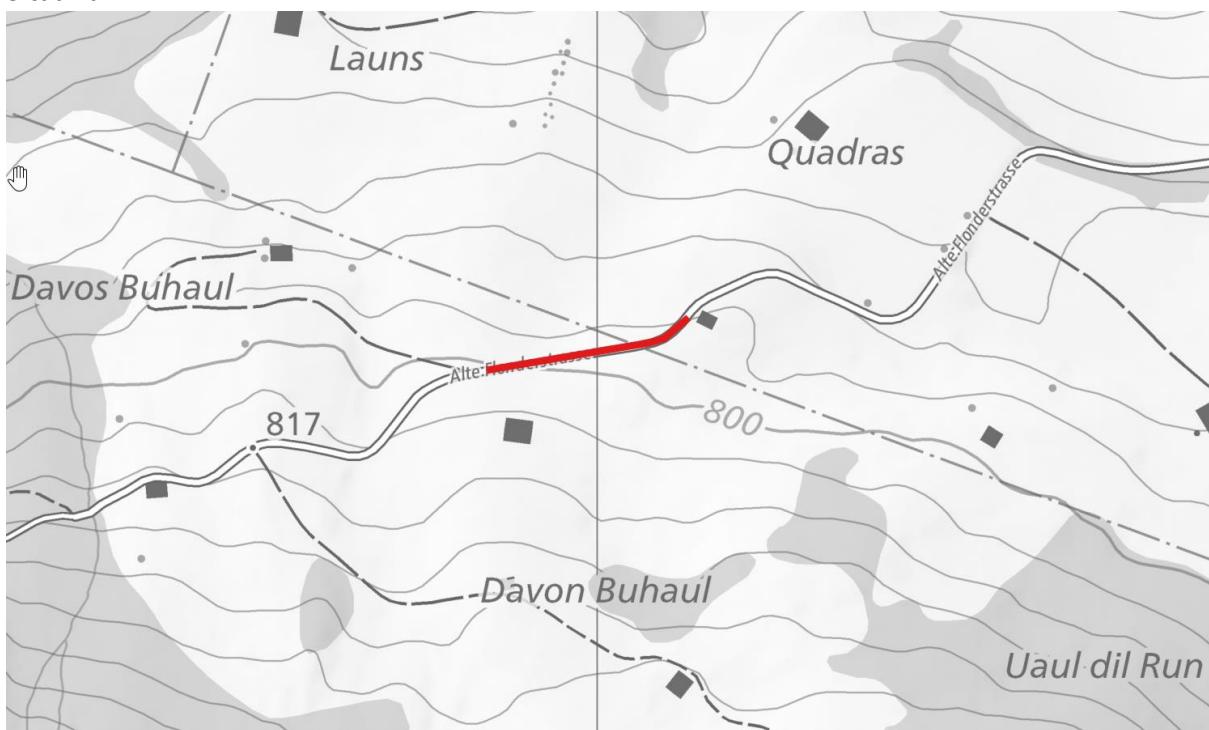
8120 Sanaziun via da transport Buhaul a Glion

Situaziun da partenza e finamira

Il territori a Buhaul ei saziaus cun aua e sbuaus localmein. Pervia da draccas ei in toc dalla via ruts giu. La via ei impurtonta per la cultivaziun agricola ed igl unviern meina la via da scursalar da Flond a Glion sur quei tschancun. Ella via sesanfla plinavon ina lingia d'electricitat dalla Repower impurtonta per il provediment da Flond.

Sco mesira immediata han ins construiu la stad dalla vart sut ina purtadira d'itschal cun drenadi. L'aua sur tiara dalla vart sura dils praus che sesanflan suren cuora denton vinavon sin la via e perclitescha la stabilitad da quella. Per sanar il tschancun da 110 meters vegg in conduct d'aua da sfundrada che meina ad in tumbin d'entrada integraus el corpus della via.

Situaziun

Cuosts

Ils cuosts per las mesiras da sanaziun muntan a CHF 130'000.00.

Finanziaziun

La vischnaunca finanziescha il project. L'amortisaziun cuoza 40 onns.

Etappaziun e terminaziun

Realisaziun 2022

8200 Projects da SIE vias d'uaul 2022

Situaziun da partenza e finamira

L'aura caschuna mintg'onn donns vid las vias d'uaul. La reparatura da quels donns vegg resumada el quen d'investiziun sut il tetel SIE 2022 (project collectiv Renovaziun ed avertura). La finamira da SIE ei da restabilir la funcziun, il diever e la segirtad da carrar. Tier entgins projects ston ins era frenar ni impedir l'erosiun ni segirar scarpas.

Per igl onn da preventiv 2022 ein treis projects parzials SIE budgetai:

1. Sanaziun via d'alp Alp da Rueun, Rueun

La via d'alp era previda sco part dalla meglieraziun generala dall'antieriura vischnaunca da Rueun ella planisaziun dall'avvertura digl uaul. Las lavurs ein vegnidadas ils onns 2007-2008.

Problem

- il schliet stan dalla structura
- il drenadi funcziunescha per part buc endretg

Finamiras dil project

- metter en uorden donns
- restabilir la funcziun ed il diever
- restabilir la segirtad da carrar

Mesiras

- renovar la structura
- reparar il drenadi che funcziunescha buca (chinettas traversalas)

Cuosts

CHF 290'000.00

2. Sanaziun Via Alp Gretg, Duvin

La via d'alp Alp Gretg ha l'antieriura vischnaunca da Duvin construiu 1997.

El rom da projects SIE han ins stuiu remplazzar ils onns 2011 e 2019 differentas ustonzas da blocce che funcziunavan buca pli cun preits da Larssen.

Problem

- mirs da crappa da rempar ed ustonzas da blocce che funcziunescha buca pli
- scarpas instabilas dad omisduas varts

Finamiras dil project

- segirar las scarpas
- evitar in'ulteriura erosiun

Mesiras

- segirar la scarpa dalla vart sut cun agid d'ina preit da Larssen
- segirar la scarpa dalla vart sura cun agid d'ustonzas da blocce e mirs cun crappa da rempar

Cuosts

Prioritat 1, etappa 2022 CHF 115'000.00 (budget 2022)

Prioritat 2, etappa 2023 CHF 325'000.00

3. Sanaziun via d'uaul Sur Vias (Via da Polacs), Rueun

Il territori Sur Vias a Rueun ei ina part dalla Via da Polacs che meina da Glion a Tavanasa.

Problem

Il mir da crappa naturala dalla vart sura ei sestuschaus fermamein e per part sballunaus.

Finamira dil project

Restabilir il mir da crappa naturala demolius che ha da basegns da vegnir sanaus.

Mesira

Restabilir il mir da crappa naturala.

Cuosts

CHF 105'000.00

Survesta totala

Sanaziun via d'alp Alp da Rueun, Rueun		290'000.00
Segirada Via Alp Gretg, Duvin		115'000.00
<u>Sanaziun via d'uaul Sur Vias (Via da Polacs), Rueun</u>		<u>105'000.00</u>
Total quen d'investiziuns 2022 SIE/SIS	CHF	510'000.00

Finanziaziun

Tariffa da contribuziun spitgada min. 66% (conclus dalla Regenza dil matg 2022) resp.

CHF 330'000.00. Las investiziuns nettas da CHF 180'000.00 vegnan amortisadas sur 40 onns.

Etappaziun e terminaziun

Realisaziun 2022

8400 Sanaziun punt da pedunzs Fontanivas

Situaziun da partenza e finamira

La punt da pedunzs Fontanivas ei vegnida construida igl onn 1967. El decuors dil temps han ins fatg lavurs da manteniment pli pintgas. Suenter strusch 55 onns eis ei ussa denton necessari da sanar la punt. Ils cuntraforts da betun ein donnegiai e tut las parts secundaras ch'ein da ruina sco sugas da francada, sugas purtontas accessorias, strubas e tschabergals ston vegnir remplazzadas. Las duas sugas purtontas principalas restan. Las sugas da francada dallas sugas purtontas el sectur dil fundament vegnan denton rinforzadas. Ultra da quei ston ins controllar la surtratga dalla construcziun d'itschal dalla sua purtonta el sectur dil fundament e sanar quella a moda professiunala en cass ch'ella cunteness substanzias nuscheivlas (PCB, bifenils polichlorai).

Situaziun

Stimada dils cuosts

Lavurs d'impressari	55'500.00
Lavurs dalla construcziun d'itschal	99'000.00
Palancaus/punts hidraulicas	25'000.00
Cuvrida	20'000.00
Sanaziun PCB	15'000.00
Submissiun/direcziun da construcziun	20'000.00
<u>Reserva per cuosts nunprevi</u>	<u>23'000.00</u>
Total	CHF 257'000.00

Finanziazion

Eventualmein separticipescha la Tgira da monuments dil Grischun cun ina pintga contribuziun alla sanaziun. L'amortisaziun cuoza 40 onns.

Etappaziun e terminaziun

Realisaziun 2022

8500 Project svilup dil center "Quadrel", Glion

Situaziun da partenza e finamira

La fin da mars 2021 e miez avrel 2021 ha l'Uniun da commerci e d'industria Glion e contuorn (HGVI) envidau ensemble cun Surselva Turissem SA (STSA) e la vischerna da dad Ilanz/Glion a dus luvratoris «Quadrel» cun participontas e participonts dalla gastronomia, proprietarias e proprietaris, affittadras ed affittadars sco era habitontas e habitonts dalla Via dil Glogn, dalla Via dalla Posta, dalla Via dalla Staziun e dalla Via Centrala. Duront il luvratori han ins mess en discussiun la concepziun dil spazi exteriur, l'informazion ed il traffic. Igl ei danovamein semussau ch'ei fa da basegns da rinforzar alla liunga ed a moda qualitativa e quantitativa il center da Glion sco plazza commerciala e plazza da lavur ed era sco liug da habitar e da passentar il temps liber, per che Glion resti attractiv egl avegnir per habitontas e habitonts, pendularias e pendularis sco era hospes.

Il HGVI vul sviluppar e producir per la stad 2022 sutgas e bauns e formar cun quels il spazi exteriur. Examinaziuns respectivas han ins gia fatg e vegnan ins aunc a far. Dapi questa stad ei avon maun in plan dil marcau e dallas fracciuns dad Ilanz/Glion che la STSA ha elavurau. En pli han ins pazzau provisoriamein tablas che muossan igl access alla Ruinaulta naven dalla staziun da Glion.

Per vegnir pli datier alla finamira da vivificar il center da Glion sco spazi da habitar e da viver sco era da meglierar la qualitat del spazi public ein ulteriuras basas necessarias, cass cuntrari rescans ins acziuns individualas nuncoordinadas. Il HGVI, la STSA e las representantas ed ils representants dalla vischerna ein vegni alla conclusiun da consultar planisadras externas e planisadres externs, vul gir in'architecta/in architect, in'architecta/in architect da cuntradas e planisadras/planisadres dil traffic che elavuran la baza el senn d'in concept general per concepir la signaletica ed il spazi exteriur en connex cun ils areals da traffic e las zonas avon lezs.

Per elavurar in masterplan cun in muossavia corrispondent ei in plafonament dils cuosts da CHF 60'000.00 previus.

Situaziun

Cuosts

Elavuraziun d'in masterplan incl. muossavia	60'000.00
Concept dil spazi exteriur / areals da traffic	78'000.00
Revisiun dil concept da parcadiis e realisaziun marcau da Glion	30'000.00
Elavuraziun e realisaziun signaletica marcau da Glion	86'400.00
Scolaziun survetsch, decoraziun, spazi exteriur	<u>3'000.00</u>
Total	CHF 257'400.00

Finanziaziun

CHF 237'900.00 paga la vischnaunca, CHF 5'000.00 paga la Surselva Turissem SA e CHF 14'500.00 paga il HGVI. Las investiziuns nettas da CHF 237'900.00 vegnan amortisadas sur 10 onns.

Etappaziun e terminaziun

Realisaziun 2022

Propostas

Sin fundament dallas explicaziuns precedentas fa la suprastonza communala las suandontas propostas al parlament communal:

- approbar il preventiv per il **quen da gudogn e sperdita 2022**;
- approbar il credit d'impegn da CHF 50'000.00 per in studi davart la realisabladad dalla sanaziun dalla Casa Cumin a Glion;
- approbar il credit d'impegn da CHF 50'000.00 per far in'analisa dils basegns ed in studi davart la realisabladad e preparar la concurrenza per la construcziun nova dil local da pumpiers/luvratori communal a Glion;
- approbar il credit d'impegn da CHF 50'000.00 per cumprar in tanc per transportar aua sin la punt d'in camiun;
- approbar il credit d'impegn da CHF 97'000.00 per sanar il plaz da giugs, Via S. Clau, Rueun;
- approbar il credit d'impegn da CHF 400'000.00 per sanar la baselgia da S. Martin, Glion;
- approbar il credit d'impegn da CHF 385'500.00 per sanar la Via Plattius, Luven;
- approbar il credit d'impegn da CHF 268'000.00 per sanar la Via La Lutta, parcella 622, Glion;
- approbar il credit d'impegn da CHF 473'000.00 per sanar la Via Porta Sura, Glion;
- approbar il credit d'impegn da CHF 270'000.00 per renovar fermadas dil bus tenor la Lescha davart l'egalitatad da persunas cun impediments (Limp), etappa 2022;
- approbar il credit d'impegn da CHF 210'000.00 per remplazzar il tractur dil luvratori communal;
- approbar il credit d'impegn da CHF 250'000.00 per la planificaziun dil territori/plenisaziuns localas;
- approbar il credit d'impegn da CHF 130'000.00 per far las lavurs da manteniment periodicas vid la via da transport Siat-Darpagaus;
- approbar il credit d'impegn da CHF 140'000.00 per sanar la via da transport nr. 5 a Siat;
- approbar il credit d'impegn da CHF 130'000.00 per sanar la via da transport Buhaul a Glion;
- approbar il credit d'impegn da CHF 510'000.00 per exequir ils projects da SIE vias d'uaul 2022;
- approbar il credit d'impegn da CHF 257'500.00 per sanar la punt da pedunzs Fontanivas, Glion;
- approbar il credit d'impegn da CHF 237'900.00 per il project svilup dil center "Quadrel", Glion;
- approbar il preventiv per il **quen d'investiziun 2022**.